

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2024

Kaupunginhallitus 02.09.2024 § 252
1472/02.05.01.00/2023

Valmistelija: talousjohtaja Patrik Nygrén ja kaupunginjohtaja Eero Vainio,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Valtiovarainministeriö on lähettänyt kunnille 20.8.2024 päivätyn kirjeen koskien kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemista vuonna 2024. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Hakemukset tulee toimittaa 24.9.2024 klo 16.15 mennessä valtiovarainministeriöön.

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto käsittelee ne ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki ne perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden tasapainottamiseen liittyviin ongelmiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei voida saada yleisistä tilastoista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa avustuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyyn talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päättäntävallassa olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.
2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat muun muassa varautuminen lainanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2024 tilannetta. Perusteluissa tulee erityisesti tuoda esille ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousongelmien parantamiseksi.

Raision kaupungin vuodelle 2024 kohdistuvia lisäresursseja edellyttäviä kokonaisuuksia ovat Ukrainan tilanteen vaikutukset voimakkaasti lisääntyneenä maahanmuuttona, inflaationa ja korkeana korkona sekä nopea väestönkasvu kokonaisuutena ja siihen liittyvä palvelutuotannon varmistaminen sekä kaupungin kehittäminen.

Raision kaupungin näkemyksen mukaan tukea tulee kohdistaa myös kaupungistumisesta syntyviin kustannuksiin kasvaville kaupunkiseuduille.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Raision kaupunki hakee kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuodelle 2024 sekä valtuuttaa talousjohtajan ja kaupunginjohtajan laatimaan ja kaupunginjohtajan allekirjoittamaan hakemuksen valtiovarainministeriölle.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.